

Javni razpis za sofinanciranje realizacije slovenskih igranih filmskih in avdiovizualnih projektov – 2023
(UL št. 39/2023 z dne 31.3.2023)

Na javni razpis je prispelo 27 ustreznih vlog. Na filmski del javnega razpisa (realizacija filmskih projektov in realizacija prvencev) je prispelo 20 ustreznih vlog, od tega 17 prijav na realizacijo filmskih projektov ter 3 prijave na realizacijo prvencev. Na avdiovizualni del razpisa je prispelo 7 ustreznih vlog,

REALIZACIJA FILMSKIH PROJEKTOV:

V sofinanciranje so bili sprejeti naslednji projekti:

Naslov projekta	Prijavitelj	Dolžina CF/KF	Sofinanciranje v EUR	Intenziteta državne pomoči (%)
Birma	Zavod December	CF	640.000	65,81
Hotel alkohol	Zavod Stara gara	CF	620.400	69,76
Zadnji dnevi maestrała	Studio Virc	CF	600.000	80,00
Pot stranpot	Zavod SPOK	CF	484.500	41,45
Brazgotinec	Zavod Tramal	KF	70.000	79,45
Hiška	Zavod Vertigo	KF	55.000	80,00
Poslušalec mostov	Zavod Solsticij	KF	50.540	80,00
Smrtna ura	Zavod 666 Productions	KF	37.500	80,00

Komisija je o projektih, ki so prejeli podporo zapisala naslednje:

Birma

Birma, postavljena na slovensko podeželje, kjer vlogo osrednjega junaka (od)igra skupnost, predstavlja obet za celovečerec o tisti Sloveniji, ki (še) nima svojega filma, kar že samo po sebi govori o relevantnosti filma. Igrivo dogajanje se posveča času priprav na tradicionalen, v slovenski kulturno-civilizacijski tradiciji dodobra zasidran obred, ki hkrati simbolizira prehod v odraslost. Scenarij duhovito prepleta univerzalne medsebojne odnose v lokalni skupnosti in izvirno ter nevsiljivo obuja nekatere podobe iz slovenske filmske zgodovine. Morda je še nekaj rezerve v detajlih, ki bi prispevali k še večji duhovitosti nekaterih dogodkov. Veljalo bi tudi še bolj osmisлити niz zadnjih podob v filmu, s katerimi bo gledalec odšel iz kina, saj so lepa priložnost za konkretnjšo obuditev nekaterih, v predhodnem dogajanju nastavljenih emocij. Osebe v filmu so, klub nekaterim namernim stereotipom, socialno in značajsko dovolj raznolike, predvsem pa so predstavljene z dobršno mero blagodejne naklonjenosti. Ob tem naj pohvalimo še to, da scenarij na začetku vsebuje opis oseb, kar bralcu omogoča dobro preglednost nad številnimi filmskimi liki. Ob ustrezni realizaciji film lahko pritegne znatno število gledalcev različnih generacij v kina po državi in doseže vsaj televizijsko distribucijo tudi v tujini, s premišljeno strategijo pa bo lahko deležen tudi programsko ustreznih mednarodnih festivalov.

Hotel alkohol

Največja odlika scenarija je prežetost s človečnostjo. Občutljivi odnosi, upi in sanje na rob odrinjenih posebnosti so podani z občutkom za (so)človeka. Hotenja in hrepenenja osrednjih treh filmskih oseb so univerzalna. Relevantni problematiki duševnih stisk in odvisnosti sta predstavljeni z izvirno in blagodejno duhovitostjo. Spretno nizanje prizorov, z njihovimi notranjimi dramaturgijami vred, priča o tem, da je scenarist prekaljen opazovalec življenja, ki zna pisati za film. Scenarij ne zdrsne v sentimentalnost, na koncu pa ničesar ne zapira;

junake pusti v trenutku, ko jim je še naprej dovoljeno sanjati, kar lahko gledalcu po ogledu filma pomembno »podaljša« njegovo sobivanje s filmskimi junaki. Lucidna celota predstavlja obet za zelo privlačen film, tako za slovenske obiskovalce kinematografov kot za pomembnejše mednarodne festivale. Ob ustrezni realizaciji bi film lahko bil deležen tudi mednarodne distribucije.

Zadnji dnevi maestrala

Zadnji dnevi maestrala nikakor niso predvidljivi. Umestitev v okolje, ki je oddaljeno od glavnega mesta, je več kot ustrezna. Sosledje prizorov poteka lahkotno in ne razlagalno, kar bralcu/gledalcu omogoči vstop v svet filmskega dogajanja. Opisi oseb ne ostajajo na površini. Podani so s pravimi odtenki, premori in globinami. Pripovedni nivo pušča veliko prostora vizualnemu in s tem presega resničnost. Komična drama o človeških slabostih je pozoren pogled na disfunkcionalno družino in družbo, in hkrati pogled o izrečenem in zamolčanem, o skrivnostih in lažeh. Scenarij krasita duhovitost obravnave medsebojnih sporov, ki spominjajo na islandska Ovna ter primorsko narečje, ki po priljubljeni slovenski klasiki Tistega lepega dne nekako ni več našlo svojega prostora v poznejši slovenski kinematografiji. Univerzalna zgodba širokega zamaha bi lahko bila deležna precejšnje pozornosti tudi izven meja Slovenije.

Pot stranpot

Pot Stranpot odlikuje večje napisano in nežno besedilo, ki ne zaide v predvidljivost in razglašenost. Pripovedni zapleti in razvoj likov so zanimivi. V scenariju se izmenjujejo situacije in dejanja, ki se počasi poglobljajo v zapleten notranji svet glavnih oseb z namenom občutenega prikaza tematike nasilja v družini. Odnos med obema sestrama je ganljiv, zanimive so tišine med najstarejšo hčerko in materjo, medtem ko je še premalo razkrit odnos med babico in njeno hčerko Magdo. V razkrivanju Magdine preteklosti je določena šibkost, ki se je režiserka zaveda, saj je na predstavitvi na prepričljiv in konstruktiven način znala opisati svoje zadnje namene in spremembe. Scenarij je prepričljiv pri spopadanju s temo in gre do konca z zgodbo, ki nedvomno prikazuje univerzalno temo. Ta sicer ni posebej izvirna, vendar avtorica vanjo vstopa brez posebnih olepšav. Spolna zloraba mladoletnice je vsekakor pomembna tema, ki pa terja precejšnjo mero občutljivosti in verodostojnosti. Scenariju ne primanjkuje senzibilnosti, za večjo prepričljivost pa bi bilo treba še bolj domisliti ravnanja obeh deklic v nekaterih prizorih oz. situacijah. Film je privlačen za distribucijo v slovenski Art kino mreži, nadgrajen z ustrezno realizacijo pa bo privlačen tudi za plasma v mednarodni festivalski prostor.

Brazgotinec

Scenarij, vzpodbujen z močno osebno izkušnjo, se loteva za slovenski prostor več kot univerzalnih in relevantnih tem krivde, odpuščanja in sprave. Težavna vrnitev izpuščenega zapornika v domače »kjer se vsi poznajo« okolje, je sprožilec soočenja z (ne)odpuščanjem v preteklost ujetih filmskih oseb. Struktura scenarija je jasna, osredotočenost na ključne osebe pa omogoča poistovetenje z njihovimi dilemami. Delovanje likov v scenariju je osmišljeno, njihova hotenja so dobro izražena. K izvirnosti in prepričljivosti celote prispeva tudi umeščenost v prostor, ki ga scenarist očitno dobro pozna. Neobvezno predlagamo razmislek o ustrenejšem naslovu, recimo Brazgotine namesto žanrsko precej neustreznega Brazgotinca, saj se film osredotoča na brazgotine oz. posledice v ljudeh bolj kot na ljudeh. Film je nedvomno privlačen za slovenski prostor in predstavitev v Art kino mreži, ob ustrezni realizaciji ima tudi odprto pot na mednarodne festivale.

Hiška

Izvirnost Hiške je v pripovedi o nekoliko absurdni, ekscesni normalnosti. Umeščenost dogajanja v avtoričino domače okolje je zanimiva, kot tudi zgodba sama, ki je preprosta, daleč od predvidljivosti, vendar univerzalna. Uporaba narečja podpira zgodbo in jo poživlja. Lik Tatjane je dobro zarisan znotraj prostora in dogajanja. Izvirna je zamisel o hiški, vidnem simbolu Tatjaninega notranjega sveta in njenih čustev. Film je privlačen tako za predstavitve kratkih filmov v slovenski Art kino mreži kot za televizijsko predvajanje. Ob ustrezni realizaciji, ki bo omogočila, da človeškost celote zadira s polnimi pljuči, ima film možnost tudi za solidno festivalsko pot.

Poslušalec mostov

Poetična prisposodba o (ne)poslušanju samega sebe in (so)ljudi ima velik potencial, čeprav je scenarij v nekaterih detajlih šibek, struktura pa ne daje vselej prave podpore pomembni čustveni plati oseb. Simbolizem je močan, vendar ga dialogi, ki bi jih med pripravami na produkcijo veljalo bolje domisliti in osmisliti, ne krepijo, saj ostajajo informativni in razlagalni. Atmosfersko je zanimiva prostorska umestitev dogajanja z delitvijo prostorov; na eni strani Hanino stanovanje in na drugi zunanjščina pod viaduktom. Izvirna je subtilna uporaba zvokov, ki nadomeščajo glasbeno podlago za film, pa tudi pripovedna nit, ki se pridružuje zamolčanemu. Film je ob ustrezni realizaciji zanimiv za mednarodne festivale avtorskega filma, kakor tudi za distribucijo v slovenski Art kino mreži.

Smrtna ura

Scenarij Tomaža Gorkiča po stripu *In ko pride smrtna ura, Urban pomisli in reče...*, pod katerega se je podpisal Kostja Gatnik alias Magna Purga, ohranja univerzalnost in večno relevantnost sporočila iz kultne predloge. Kot tak predstavlja obet za izviren, premišljen in luciden prenos v filmski medij. Scenarij je dobro strukturiran in se izogiba banalnostim. Karakterizacija Urbana, osrednjega lika, ima nadgradnjo v predvideni igralski zasedbi iz treh generacij znane slovenske igralske družine. Avtorju svetujemo razmislek o smiselnem kronološkem izboru političnih govorov oz. govorcev, ki bi se časovno menjavali ustrezno glede na časovno obdobje, tako kot se bo skozi film staral Urban. Film s čisto dramaturško linijo bo zanimiv tudi za gledalca, ki ne pozna Gatnikove predloge. Privlačen je za premišljeno distribucijo v slovenski Art kino mreži. Osredotočenost na slehernikovo popotovanje skozi čas temu kratkemu filmu zagotavlja tudi privlačnost za mednarodni festivalski prostor.

Projekti, ki niso prejeli podpore:

Naslov projekta	Prijavitelj
KENOZOIK	NORA PRODUCTION GROUP D.O.O.
Kurentova luna	666 Productions, zavod za umetniško ustvarjanje in poustvarjanje avdio vizualnih del
Čas kresnic	Filmostovje d.o.o.
GASTARBEITER	ZAVOD BLADE PRODUKCIJA
Svinčeni vojak	DRUŠTVO LIGNIT FILM
Marijino vstajenje	Produkcijaska skupina Mangart d.o.o.
Jugoslavija, moja dežela	Arsmedia d.o.o.
Imela bova sina	CVINGER FILM
RAKETA	ZAVOD BLADE PRODUKCIJA

REALIZACIJA CELOVEČERNIH PRVENCEV

V sofinanciranje sta bila sprejeta naslednja projekta:

Naslov projekta	Prijavitelj	Sofinanciranje v EUR	Intenziteta državne pomoči (%)
Zverine	Zavod December	425.000	59,74
Izgubljena leta	Filmsko društvo Temporama	425.000	80,00

Komisija je o projektih, ki ju je predlagala v sofinanciranje, zapisala naslednje:

Zverine

Scenarij naslavlja številne univerzalne in relevantne teme: smrt starša, žalovanje za njim, spremenjeno dinamiko odnosov v širši družini po smrti starša, stiske, ki jih sproži huda bolezen bližnje osebe, spraševanje o smislu starševstva, dotakne se motiva potencialne nezvestobe in prevare znotraj družinskega kroga ... Osredotočenost scenarija na družinske odnose, ki so po svoji naravi univerzalni, zmanjšuje možnost, da bi bila tema hkrati tudi izrazito izvirna. Ne oziraje se na to ocenjujemo, da je sam pristop k temi dovolj izviren. Osrednji trije liki, sestre Ema, Megi in Rubi, tvorijo čvrsto dogajanje jedro, ki manifestira tri različne pristope k izzivom življenja: najstarejša Rubi se brez zadržkov in občutka odgovornosti predaja užitek, mati treh otrok Megi se spopade z rakom, najmlajša Ema pa še išče usmeritev, kako naj živi svoje življenje. Prav iskanje te usmeritve in preigravanje njenih možnosti je osnovno dramsko gibalno, ki posamezne epizode povezuje v koherentno in prepričljivo celoto. Scenarij tako po eni strani obeta privlačno, dinamično, dramsko izostreno in mestoma humorno filmsko strukturo, po drugi strani s svojo čvrsto vpetostjo v stvarnost tukaj in zdaj obeta verodostojen uvid v življenje sodobnih slehernic in slehernikov. To dvojnost ocenjujemo kot eno največjih kvalitativnih predlaganega projekta. Tudi moški liki (Miloš, Igor ...) so karakterizirani z mislijo na dramsko dinamiko in verodostojnost hkrati, z ozirom na težo, ki jo imajo v scenariju ženski liki, pa so izpisani opazno instrumentalizirano. Dialogi so napisani živo in tekoče. Ocenjujemo, da bo film privlačen zlasti za slovenski kulturni prostor, ob prepričljivi realizaciji pa se mu obeta tudi dostop do širšega mednarodnega kulturnega prostora.

Izgubljena leta

Izgubljena leta obetajo poetično filmsko popotovanje, ki mu ne manjka subtilnosti in temeljne človečnosti. Film suvereno stavi na univerzalno krhkost medčloveških odnosov ter odpira večno relevantne sanje o prelomni spremembi v življenju in hkrati povezanosti s koreninami ustaljeno varne, a ponavljajoče domačnosti. Njegova izvirnost se skriva v nalezljivi nežnosti, ki lahko, skupaj z občuteno prostorsko umestitvijo dogajanja, začara gledalca odprtega srca in duha. Čeprav film ni umeščen na prekmursko ravnico, konkretna panonskost filma ponuja priložnost, da naša madžarsko govoreča manjšina končno dobi svoj film. Pri gledalcu, ki pa ne razume madžarščine, bo slednja ustrezno podprla vtis nadrealnosti nekaterih situacij. Film je privlačen predvsem za tistega slovenskega gledalca, ki išče zatočišče znotraj Art kino mreže. Enako velja za potencialno distribucijo v širšem evropskem prostoru. Ob prepričljivi realizaciji ter nadstandardno domišljeni promociji ima ta prvenec lahko velik festivalski potencial.

Projekt, ki ni prejel podpore:

Naslov projekta	Prijavitelj
Literatura	ZAVOD BLADE PRODUKCIJA

REALIZACIJA AVIDOVIZUALNIH PROJEKTOV

V sofinanciranje sta bila sprejeta naslednja projekta:

Naslov projekta	Prijavitelj	Dolžina CF/KF	Sofinanciranje v EUR	Intenziteta državne pomoči (%)
Metod, pošast iz Dolenje vasi	666 Productions, zavod za umetniško ustvarjanje in poustvarjanje avdio vizualnih del	serija	250.000	32,06
Čakam na vlak	Zavod Rusaalka	KF	40.700	79,80

Komisija je o projektih, ki ju je predlagala v sofinanciranje, zapisala naslednje:

Metod, pošast iz Dolenje vasi

Največja odlika nadaljevanke v 8 delih po 50 minut, ki so smiselno poimenovani z naslovi slovenskih filmov, je preplet patologije njenega glavnega »junaka« s patologijo podstati nekdanjega jugoslovanskega režima. Glede na režiserjevo konceptualno iskanje razlogov za razpad Jugoslavije v spremenjenih vrednotah in podleganju materialistični skušnjavi ta ocena morda zveni paradoksalno. Toda, Metod Trobec v tej seriji ne deluje kot zločinski znanilec vrednotnega kolapsa, ampak je slovenski pacient v Bolnišnici Jugoslavija, ki se je začela in končala v krvi. Sočasnost poteka Trobčevega morilskega niza z razvojem jugosamoupravljanja zgolj utrjuje strašljivi vzporednici med usodama obeh »procesov« in njunimi posledicami. Tudi »zamenjava Brozove ikone s Trobčevo« (če prosto povzamemo besede iz režijskega koncepta) ni tako prevratniška, kot se zdi režiserju. Pomeni kvečjemu degradacijo ikone, saj je bil Trobec »zgolj« serijski morilec. Zato je nadaljevanke Metod, pošast iz Dolenje vasi, hote ali nehote, vsaj toliko serija o razvpitem serijskem morilcu kot o degeneriranem totalitarizmu. Vendar projekt nič bolj ne prizanaša prislovični slovenski cagavi in v alkoholizirane hlape ujeti zahojenosti. Težko pričakovana serija o resničnem slovenskem Jacku Razparaču, s katero je domača produkcija predolgo odlašala, ima tako potencial, da ob očitni patologiji posameznika razpre tudi prikrito patologijo širšega kolektiva, še posebej pripadnikov tistih delavsko-kmečkih slojev, ki naj bi - domnevno, seveda - v državi vladali. Brezkompromisni projekt predstavlja obet za odmeven avdiovizualni izziv, ki bo ob dramtizirani zgodbi serijskega morilca Metoda Trobca orisal tudi mračne razmere na dnu in obrobjih družbe, ki so bile skrite za bleščečo fasado samoupravnega socializma. Prepričljivo realizirana nadaljevanke bo prispevala k uveljavitvi slovenske avdiovizualne produkcije doma in v tujini.

Čakam na vlak

S scenariстовimi vtisi iz otroštva podprt scenarij po zgodbi Zorana Kneževića nepreračunljivo odpira travmatično obdobje polpretekle zgodovine – posledice vojn v republikah nekdanje Jugoslavije. V ta časovni kontekst je umeščena iskrena in boleča pripoved o jeznem fantu Samirju, ki na jeseniški železniški postaji kamenja vlak, ker je nekoč odpeljal v vojno njegovega očeta. Avtor odpre relevantne teme odraščanja, na videz nemotivirane agresivnosti, človeške solidarnosti, bridkega spoznanja o očetovi smrti ter ponovnega zblizanja z materjo. Besedilo izpušča vse nepomembno. Elegantno, v nekaj izčiščenih prizorih, pripelje do spoznanja, ki bo glavnega junaka spremljalo vse življenje. Dialogi, omejeni na bistveno, učinkovito predstavijo značaje in podpirajo situacije. Filmske osebe prepričljivo zaživijo pred bralcem/gledalcem, čeprav se večina, razen ustrezno ves čas prisotnega osrednjega lika, le bežno pojavi v filmu. Zgodba, ki se učinkovito začne s takojšnjim junakovim znašanjem nad vlakom, se čudovito konča na Bledu, ki pozabljen od turistov s svojo lepoto obdaja le Samirja in njegovo mamo. Projekt obeta droben, a dragocen prispevek k ozaveščanju stisk, ki jih je prebivalcem Slovenije prinesla vojna na Balkanu, in bo kot takšen relevanten prispevek k razvoju slovenske avdiovizualne ustvarjalnosti, saj daje glas pripadnikom skoraj getoiziranih narodnih skupnosti, ki so se s trebuhom za kruhom, ali pozneje pred uničujočo vojno, zatekli v Slovenijo. Ob subtilni realizaciji lahko nastane človeške topline in bridkosti poln film, ki bo privlačen tudi za mednarodne festivale kratkega filma.

Projekti, ki niso prejeli podpore:

Naslov projekta	Prijavitelj
Detektiv Dorian	Filmservis d.o.o.
Purgatorij	Lilit, Zavod za kulturne dejavnosti, Ljubljana
MOBI-INOATORJI	ART 7 VIDEO, SAŠA GRMEK S.P.
Zastava slave	Sever&Sever d.o.o.
Konji spijo stoje	Bandera, zavod za kulturno dejavnost, Ljubljana